

КРАВАТКА З ДИКОБРАЗОМ

Малим я бачив у свого дядька Піта краватку з намальованим на ній дикобразом. Мені здавалося, ця краватка — найкрутіша штука в світі. Дядько Піт терпляче стояв наді мною, поки я гладив шовковисту тканину, і мені аж ввижалося, ніби голочка ось-ось вколе палець. Якось він дав мені ту краватку поносити. Я довго шукав таку ж собі, але такої ніде не було.

Коли мені виповнилося дванадцять, ми переїхали з Пенсильванії до Аризони. Дядько Піт прийшов попрощатися у тій самій краватці. Я гадав, що він дав мені змогу востаннє нею помилуватися, і був йому за це вдячний. Аж тут дядько ефектним жестом її зняв — і почепив мені на шию.

— Це тобі, — сказав він, — прощальний подарунок.

Так мені подобалася та дикобразна краватка, що я вирішив започаткувати колекцію. Та минуло вже два роки як ми облаштувалися в Аризоні, а в моїй колекції досі налічувався лиш єдиний екземпляр. Де ж ти знайдеш краватку з дикобразом в аризонському містечку Блисник¹ — та й загалом будь-де?

У свій чотирнадцятий день народження я прочитав про себе замітку в місцевій газеті. У рубриці «Сім'я» регулярно публікували матеріали про дітей на їхні уродини, тож мама надіслала туди деякі відомості. Останнє речення виголошувало: «Хобі Лео Борлока — колекціонувати краватки з дикобразами».

Кілька днів по тому, повернувшись зі школи, я знайшов на сходах будинку поліетиленовий пакет. Усередині виявився подарунковий пакунок, перев'язаний жовтою стрічкою. На бирці писало: «З днем народ-

ження!». Я розгорнув пакунок, а там — дикобразна краватка. Двоє дикобразиків грають у дрютики власними колючками, а третій длубається в зубах.

Я роздивився коробочку, бирку, обгортку. Ніде жодного підпису. Я спитав батьків. Спитав друзів. Зателефонував дядькові Піту. Усі відповідали, мовляв, нічого не знають.

Тоді я просто сприйняв цей випадок як таємницю. Мені навіть на думку не спадало, що за мною пильнують. За нами всіма пильнували.

¹ Блисник (блисняк, лосняк), слюда — мінерал, що має шарувату структуру; використовується в електроніці, будівництві, декорі тощо. (Прим. ред.)

— Бачив її?

Це перше, що я почув від Кевіна першого дня в одинадцятому класі, поки ми чекали на дзвоник.

— Кого бачив?

— Ха! — Кевін витягнув шию, вдивляючись у натовп. З обличчя було видно: запримітив щось надзвичайне. — Сам зрозумієш, — хитро посміхнувся він, не перериваючи роздивляння.

Навколо метушилися сотні школярів, ми всі гукали одне одного, тиснули на засмагли за літо обличчя, яких не бачили з червня. Ніколи ми не цікавились одне одним так гостро, як у п'ятнадцять хвилин перед першим дзвоником першого дня.

Я штовхнув Кевіна в плече.

— Та кого ж?

Задзеленчав дзвоник. Усі ломанулися всередину.

І в класі я знову це почув: поки ми промовляли Клятву вірності, за спиною хтось прошепотів:

— Бачив її?

Я чув це в коридорах. Чув на англійській і на геометрії:

— Бачив її?

Хто ж це міг бути? Новенька? Ефектна білявка з Каліфорнії? Або хтось зі сходу, звідки родом багато хто з нас? Або ж сталося одне з чарівних літніх перетворень: у червні вона відправляється на канікули, з вигляду як дівчинка, а у вересні повертається наче доросла жінка — таке от десятитижневе диво?

Аж тут на землезнавстві пролунало ім'я: Зірка.

Я повернувся до старшака, що сутулився ззаду.

— Зірка? Це що за ім'ячко таке?

— Отаке. Зірка Керевей. Це вона так у класній кімнаті представилась.

— Зірка?!

— Угу.

А потім я її побачив. На обіді. Вона була у жовтуватій сукні, такий довжелезній, аж до черевиків. На комірці й манжетах ту сукню прикрашали рюші: ну просто тобі прабабусині весільні шати. Волосся кольору піску спадало на плечі. Ремінь через плече — але то був не наплічник із книжками. Спочатку мені здалося, що то якась дрібна гітарка. Згодом я дізнався, що це укулеле.

Таці з обідом у неї в руках не було. Була велика полотняна торба з намальованим на ній соняшником у натуральну величину. Коли ця дівчина ввійшла, в їдальні запала мертва тиша. Новенька зупинилася біля порожнього столу, поклала торбу, повісила інструмент на спинку стільця й сіла. Дістала з торби бутерброд і взялася їсти.

Половина їдальні вирячилася, половина зашепотілася.

— А що я тобі казав? — вишкірився Кевін.

Я кивнув.

— Вона в десятому класі, — повідомив він. — Чув, що досі була на домашньому навчанні.

— Може, в тому й річ, — сказав я.

Вона сиділа спиною до нас, тож обличчя я не бачив. До неї ніхто не підсидав, а за сусідніми столами тіснилися по двоє на лавці. А дівчина ніби й не помічала. Наче на безлюдному острові посеред моря туркотливих витріщак.

— У тебе те ж саме на умі? — знову вишкірився Кевін.

Я кивнув і скорчив таку ж гримасу:

— «Ой, гаряче!»

Так називалося наше шкільне телешоу. Ми створили його торік. Я був продюсером і режисером, а Кевін — ведучим. Щомісяця інтерв'ювали когось із учнів. Досі героями були переважно відмінники, спортсмени, вірці поведінки. Чимось таки примітні, але не аж такі цікаві.

Раптом Кевін отетеріло округлив очі. Дівчина взяла укулеле й загра-
ла. А тоді заспівала! Бренькає, похитує головою і плечима та й наспівує:
«Ось чотирилиста конюшинка, то щаслива це була стежинка». Навколо
була суцільна тиша. Відтак пролунали поодинокі оплески. Я обернувся
на звук. Це плескала в долоні наша буфетниця.

А далі дівчина звелася, перекинула торбу через плече й крокува-
ла поміж столами, бренькаючи, співаючи, вихиляючись і пританцюву-
ючи. Голови поверталися до неї, погляди бігли за нею, роти роззявляли-
ся. Всі остовпіли. Вона підійшла до нашого столу, і я вперше роздивив-
ся її обличчя. Не суперкрасуня, проте й не страшко. Навколо перенісся
розсипалися веснянки. Загалом на вигляд — така ж, як і сотні інших
дівчат із нашої школи, от тільки з двома поправками. Сама не нафарбо-
вана, а очі — найбільші, що я тільки бачив: наче в олениці, яка застигла
у світлі фар. Проходячи повз нас, новенька трохи крутнулася, аж довгий
поділ торкнувся моєї штанини — і випливла з їдальні.

Десь за столом тричі поволі плеснули в долоні. Хтось присвиснув.
Хтось вискнув. Ми з Кевіном втупилися один в одного. Кевін здійняв
руки і зобразив у повітрі афішу:

— «Ой, гаряче!»! Наступна зірка нашого ефіру — Зірка!

— Клас! — я ляснув по столу.

Ми вдарили по руках.

Коли ми наступного дня прийшли до школи, під дверима вершила
суд Гіллари Кімбл.

— Вона не справжня, — глузливо посміхалася Гіллари. — Актриса. Це
все розводка.

— І хто ж нас розводить? — вигукнув хтось.

— Начальство. Директор. А хто ще? Кому таке треба? — Гіллари по-
хитала головою: мовляв, от дурне запитання.

— Нащо? — майнула у повітрі чиясь рука.

— Для бойового духу, — відрізала Гіллари. — Подумали, що минулого
року в нас було сильно нудно. Вирішили, якщо підсунути в школу якесь
чудило...

— Як ото наркоту підкидають! — гукнув хтось інший.

Гіллари зиркнула на дотепника, тоді закінчила думку:

— ...якщо підсунути нам якесь чудило, що розворушить сонне гніз-
до, тоді, може, школярики частіше ходитимуть на матчі або ж якийсь
клуб заснують.

— Замість того, щоб обжиматися в бібліотеці! — докинув хтось.

Усі розреготалися, задеренчав дзвоник, ми розбіглися по класах.

Теорія Гіллари Кімбл поширилася по всій школі та здобула неабияку
популярність.

— Як гадаєш, Гіллари правду каже? — запитав мене Кевін. — Цю Зірку
нам підсадили?

— Ти сам тямиш, що кажеш? — пирхнув я.

— А що? — розвів руками він.

— Ми в загальноосвітній школі міста Блисник, — нагадав я. — Звід-
ки в нас тут цеєрушні операції?

— Може, й так, — сказав він, — але, сподіваюся, Гіллари не помили-
лася.

— Чого це ти на таке сподіваєшся? Якщо вона не справжня школярка, тоді ми не зможемо зняти її в наступному шоу.

Кевін похитав головою і вишкірив зуби.

— Як ото завжди, пане режисере, ви не бачите загальної перспективи. Ми ж можемо просто в процесі її викрити. Ти тільки уяви! — він змахнув руками, начебто розгортаючи афішу: «Шоу “Ой, гаряче!” викриває шахрайство вчителів!».

Я витріщився на приятеля.

— То тобі *хочеться*, щоб вона виявилася підставою?

Той розплився у посмішці від вуха до вуха.

— Точно. Наші рейтинги злетять аж до небес!

Я мусив визнати: що більше спостерігав новеньку, то легше було повірити, що це підсадна качка, розіграш, та що завгодно, але не реальна старшокласниця. На другий день вона явилася в яскраво-червоних мішкуватих шортах із нагрудником на бретелях — такий собі комбінезон. Пісочне волосся заплела у дві косички й зав'язала червоними стрічками в тон. Щоки підрум'янила, а веснянки навіть ще й підмалювала. Ну просто тобі крихітка Гайді з того аніме. Або ж пастушка Бо Піп з «Історії іграшок».

За обідом вона знову сиділа сама. І знову, доївши, підхопила укулеле. Та цього разу не заграла. Звелася й рушила між столами. І роздивлялася нас. Вдивлялася в одне обличчя, потім в інше і так далі. Таким відвертим, проникливим поглядом, яким люди майже ніколи одне на одного не дивляться, особливо незнайомі. Вона ніби когось шукала, і всім у їдальні зробилося вельми ніяково.

Дівчина підійшла до нашого столу, і в голові майнуло: а що, якщо вона мене шукає? Ця думка налякала, і я хутко відвернувся. Глянув на Кевіна. Той дурнувато посміхнувся, помахав їй двома пальцями і промимрив: «Привіт, Зірко». Відповіді я не розчув. Гостро відчував, як новенька проминає повз мене.

Вона зупинилася за два столи від нас і заусміхалася до гладкого старшачка на ім'я Алан Феркоу. В їдальні запала мертва тиша. Зірка заграла на укулеле. І заспівала вітальну пісеньку. Коли дійшла до імені, то проспівала не тільки його, а ще й прізвище: «Ми вітаєм тебе, ми вітаєм тебе! З днем народження, Алане Феркоу, ми вітаєм тебе!»

Алан Феркоу почервонів аж до відтинку бантиків на косичках Бо Піп. Їдальнею прокотилася хвиля свистків і вигуків, радше не до співачки, а до іменинника. Зірка пішла, а я побачив, як Гіллари Кімбл в іншому кінці їдальні звелася з місця, тицьнула вслід співачці й сказала щось, чого я не розчув.

— Що я тобі скажу, — заявив Кевін, коли ми вилися в натовп у коридорі, — ліпше їй бути підсадною.

Я поцікавився, про що це він.

— Я про те, що якщо вона справжня, то матиме купу проблем. От як гадаєш, скільки така людина тут здатна протриматися?

Слушне запитання.

Загальноосвітня школа міста Блисник (скорочено ЗШБ) — аж ніяк не осередок нонконформізму. Авжеж, сям і там траплялися окремі винятки, але в доволі вузьких межах ми всі носили схожий одяг, однаково балакали, їли таке саме, слухали подібну музику. Навіть наші ботани й заучки були не позбавлені фірмової печатки ЗШБ. Як щось *якось* виділялося, то хутко поверталось назад, як еспандер.

Кевін мав рацію. Неймовірно, щоб Зірка серед нас вижила — принаймні такою, як є. Але очевидно, думка Гіллари Кімбл таки мала бодай якийсь сенс: людина, яка називала себе Зіркою, могла бути підсадною качкою, подаруночком від викладачів задля підняття шкільного духу, а могла й не бути — але хай хто вона там є, вона не справжня.

Ну не може така бути справжньою.

У ті перші тижні вересня Зірка кілька разів являлася в чомусь епатажному. Сукня-чарльстон в дусі 1920-х. Щось замшеве в індіанському стилі. Кімоно. Одного разу вбрала джинсову мініспідницю із зеленими панчохами, і по одній нозі «заповзала» зграйка сонечок і метеликів —